

Adnan SERDAROĞLU
Birleşik Metal-İş Sendikası
Genel Başkanı

Sendikalarımızın değerli yöneticileri, temsilcileri, sevgili arkadaşlar, sayın konuklarımız, eğer bir ülkede sosyal güvenlik sistemi tartışılıyor da, sistemin direk kapsam alanında olan emekçi ve yoksul kitlelerin söz söyleme hakkı yok, kısıtlı veya görüşleri önemsenmiyor ise orada sosyal güvenlik sorunundan öte başka bir sorun var demektir.

Ortaya çıkacak olanın meşruiyeti ile birlikte işleyiş, akış ve kararın demokratik olup olmadığı asıl tartışma başlığı olarak gündemde kalmayı sürdürecektir.

Bizim gibi seslerini yeteri kadar duyuramayanlar ise, demokrasiye olan bağlılıklarını işte böylesi platformlarda ifade etmek zorunda kalıyorlar.

Bugün ülkemizde sosyal güvenlik alanında değişiklik yapma planı vardır. Bu plan nüfusun 3'te 2'sini etkileyecek kapsam ve önemde bir plandır.

Konunun muhataplarına ve sosyal taraflara "değişiklik tasarısı metni" göndermek demokratik bir tutumdur. Bu yapılmaktadır da... Ama bu süreci sağlıklı biçimde sonuca ulaştırmak için atılması gereken 2 . adım ise sosyal tarafların görüş-öneri ve eleştirilerinin dikkate alınması veya dikkate alınmama gerekçesinin açıklanmasıdır. Bu yapılmamaktadır. Yalnız burada bir düzeltme yapıyorum. Tüm sosyal kesimler arasında eşitlik prensibinin gerektirdiği ölçüde yapılmıyor.

Doğal olarak farklı kesimlerin temsilcileri olan kurumlar görüş ve önerilerini açıklıyor.

Biz de; hem sendika olarak, hem DİSK olarak hem de Emek Platformu olarak çekincelerimizi, itirazlarımızı ve önerilerimizi samimiyetle ortaya koyuyoruz.

Peki ne oluyor?

Sosyal güvenlik sisteminin muhatapları yerine, IMF'nin talimatlarına önem verildiğini gösteren bir uygulamaya tanık oluyoruz.

Uluslararası sermayenin devleti yeniden yapılandırma programı, sermaye birikiminin tıkanmasına neden olabilecek veya borçların ödenmesine neden olabilecek her türlü engelin ortadan kaldırılması tercihinin dayanmaktadır.

Ama biz ısrarla doğruya doğru, eğriye de eğri demeyi sürdüreceğiz. Bu bizim hem yurttaş, hem de demokratik kitle örgütü, sınıf örgütü olma sorumluluğumuzdur...

Değerli dostlar,

Peki ya bir ülkede sosyal güvenlik konusu konuşuluyor da, örneğin örgütlenme hakkı, örneğin toplu pazarlık hakkı, devletin mali politikaları konuşulmaması doğru mu?

Sosyal güvenlik sistemi konuşuluyor da, gelirin bölüşümü ve bunun araçları olan mali politikaların gözden geçirilmemesi doğru mu?

Kısaca, sosyal güvenlik sorununu toplumsal yaşamdan kopartarak sadece teknik bir problem gibi ele alma hakkımız olabilir mi?

Bizim endişelerimizin kaynağı burasıdır. Bununla birlikte ortada duran Kanun tasarısının, toplumun mevcut sosyal güvenlik ve sağlık haklarını tehdit ettiği, kazanılmış hakları ortadan kaldırdığı, sağlık ve sosyal güvenlik kurumlarının ticari işletmelere dönüştürülmesi söz konusudur.

Çünkü bu anlayış, sistemin “sosyal” yanını yok etmektedir. Yani iktisadi mantık egemen kılınmaya çalışılıyor. Oysa sosyal olan insani olandır. İktisadi mantık insani olan her şeyin yerine paranın, karın, sayıların mantığını dayatmaktadır. İktisadi akıl sermayenin aklı, sosyal akıl ise tüm insanlığın ortak aklıdır.

Bu endişelerimiz ve ilkesel karşıtlıklarımız nedeni ile her fırsatta siyasi iktidara sesimizi duyurmaya, dinletmeye, halk yararına ve ülke gerçeklerine uygun bir yapılanmanın ortaya çıkmasına katkı vermek istiyoruz.

Üyesi bulunduğumuz Emek Platformu da, sağlık ve sosyal güvenlik hakkı ile ilgili taleplerimizi Hükümete iletmiştir.

Siyasi iktidarın; Emek platformunun itiraz ve taleplerini Platform yöneticileri ile değil de, başka kurumlar ile birlikte değerlendirmesi ise, şık olmayan bir siyasal tercihin yansımasıdır.

Siyasi iktidar; Emek Platformu'nun eleştiri ve taleplerine karşı dirençli bir tutum izlemektedir.

Bakanlık tarafından dikkate alınmayan önerilerimiz; sosyal hukuk devletinin gereği olan ve kazanılmış haklarımızı geriye götüren konularla ilgilidir.

Bu uygulamalara karşı çıkmak, demokrasiye sahip çıkmanın gereğidir. Ancak, bugüne değin yapılan görüşmelerde ilerleme sağlanamamış olması bizler açısından kaygı verici noktaya ulaşmaya başlamıştır.

Bununla da kalmayarak, aynı süreçte siyasi iktidarın yeni girişimleri endişelerimizi arttırmaktadır.

Aile hekimliği uygulaması, hastanelerin işletmeye dönüştürülmesi, sağlık hizmetlerinin genel sağlık sigortası yoluyla satın alınmasının ön görülmesi, özelleştirmeye dayalı bir sağlık programı yürütmeyi amaçladığı ortadadır.

Böylesi bir yaklaşımın “sosyal” olması mümkün mü? Sosyal olan; geçmiş, bugünü ve geleceği ile birlikte kucaklayan, insanların yarattığı bütün ortak değerleri sahiplenen, onları korumaya çalışandır.

Bugün sosyal olan, insanlara ait olan ne varsa sermaye egemenliğine teslim edilmeye çalışılıyor.

Şimdi aynı tehlike bulutları sosyal güvenlik sisteminin üzerinde dolaşiyor.

Emeklilik yaşı, prim gün sayısı, sistemin esnekleştirilmesi, kuruma aidyeti zayıflatacak personel politikaları, emekli maaşlarının düşürülmek istenmesi, sigortalıların prim yüklerinin artırılması, sağlığın tümü ile piyasa malı haline getirilmesi ve daha bir çok olumsuz ayrıntı emekçilere “reform” diye dayatılmaktadır.

Peki, prim bile ödeyemeyecek durumda olanlar ne olacak?

İşsizler, kayıt dışı ekonomi içinde ekmek parası bulabilenler ne olacak?

SSK hastanelerini piyasalaştıran zihniyet şimdi de sigorta hizmetlerini piyasalaştırmaya kararlı görünüyor.

Bu sistemin “sosyal” olanı gözden düşürerek, özel sektör sigortacılığına kaynak aktarma esasına dayalı bir yaklaşım olduğunu tahmin etmek elbette zor değildir.

Yenilik ve reformdan mevcut hakları geri götürmeyi anlayan siyasi iradenin nedense sosyal güvenlik sistemine devlet katkısı yapmayı bir türlü ifade etmediği gözlerden kaçmıyor.

Bu anlamda sosyal güvenlik sisteminin mali krizi bir bütün olarak emekçi sınıfın haklarının geriletilmesi yöntemiyle çözülmek isteniyor.

Öte yandan ülkede her şeyin, serbest piyasanın keyfine bırakılıyor olması, milyonlarca insanın kaderine terk edilmesi demektir.

Sosyal güvencesizliğin yaygın hale getirilmesi demektir. Bunun startı 24 Ocak 1980 de verildi. 25 yıldır uygulanan politikalar hep bu doğrultuda oldu. Cumhuriyetin kuruluşuyla birlikte 60 yılda yaratılan onca değer 12 Eylül 1980 askeri darbesinin yarattığı yasak, baskı ve terörle birlikte talana dönüştü. Önce devasa işletmeler teker teker yok edildi veya birilerine peşkeş çekildi. İktisadi aklın köleleri uygulamaları adım adım gerçekleştirdi.

Şimdi sıra insanların hayatıyla ve sağlığıyla oynamaya geldi. Türkiye sendikal hareketi bu süreci bir türlü bütün olarak karşılayamadı. Parçalanmışlığını

ve bölünmüşlüğünü aşıp topyekun bir mücadeleye dönüştüremedi. Karşı çıkışlar ve direnişler hep tekil ve lokal kaldı. Bugün ortaya çıkan teslim alma sürecini tasviye süreci izleyecektir.

Ortadan kaldırılan sosyal işlevlerin yeri yenisiyle doldurulmamakta, tümüyle güvencesiz, dayanışmasız, piyasalaştırılmış, hepsinden önemlisi geleceksiz bir toplum yapısı adım adım yerleştirilmektedir.

Ancak sosyal güvenlik saldırısı hem çok büyük bir kitleyi hem de yurt sathında hedef almaktadır.

Emekçilerin, işsizlerin yani insanlarımızın büyük bir çoğunluğunun yaşamlarını ipotek altına almaktadır.

Konunun muhatabı olanlar şunu bilmeli ki; insani olanı yok saysanız da, her şeyi iktisat terimleri, aktüerya hesaplarıyla çözmeye kalktığınızda, gün gelir o rakamların, o hesapların ve iktisat kavramlarının sizleri kurtarmadığını bütün çıplaklığı ile görmek zorunda kalırsınız.

Dilerim bu sempozyumda tartışılanlar, ortaya konan bilimsel gerçekler aynı zamanda bizler için de yeni bir başlangıcın ilk adımı olur.

Bu salondaki değerli konuşmacıların, hocaların sunduğu gerçekler doğrultusunda emek örgütleri olarak hep birlikte hayatlarımıza sahip çıkar, demokratik tepkilerimizi en geniş biçimde Türkiye gündemine taşıyız.

Mücadelemizi sosyal aklın dünyaya ve ülkemize hakim olması ve mücadelemizi bu amaç doğrultusunda birleştirmemiz dileği ile saygılar sunuyorum.....

AV. Murat ÖZVERİ

Çalışma ve Toplum

Yayın Yönetmeni

Konfederasyonlarımızın değerli yöneticileri sayın başkanları değerli konuklar Birleşik Metal-İş Sendikası'nın düzenlemiş olduğu bu sempozyuma karda kışta bizleri kırmayarak geldiğiniz için teşekkür ediyorum.

Açılış konuşmaları içerisinde Sayın DİSK Genel Başkanı Sayın Süleyman Çelebi'nin konuşması vardı, ancak kendisi bir başka toplantıda bulunması nedeniyle aramızda bulunmuyorlar. Bana kısa konuşma metinleri iletilen metni size sunduktan sonra konuşmama devam etmek istiyorum:

“Sayın Adnan Serdaroğlu
Birleşik Metal-İş Sendikası
Genel Başkanı

Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Yasa tasarılarının tartışılacağı Sempozyuma ilişkin davetiniz için teşekkür ederim.

Ancak, önceden belirlenmiş programın nedeniyle bu önemli toplantıda bulunamayacağımı üzülerek belirtmek isterim.

Hükümetin, IMF ve Dünya Bankasının talepleri doğrultusunda, parlamentonun ve toplumun iradesini hiçe sayarak verdiği taahhütler ile hepimizin sağlık ve sosyal güvenlik hakkı ipotek altına alınmak istenmektedir.

Hükümet, sosyal güvenlik “reformu” adı altında, toplumun ve çalışma yaşamının şartlarını dikkate almadan sosyal devlet ilkesi ile bağdaşmayacak şekilde çalışanların mevcut haklarını geriye götürerek daraltmaya, yükümlülüklerini ağırlaştırmaya çalışmaktadır

Bizler, “Herkesi Sağlık, Güvenli Gelecek” talebiyle yürüteceğimiz mücadeleyle Sosyal Güvensizlik ve Genel Sağlık(sızlık) Sigortası Kanun tasarılarının biz emekçilere rağmen yasalaşmasına izin vermemeliyiz.

Bu mücadeleye katkı vermesi dileği ve inancıyla Sempozyumunuza başarılar diler, Sempozyumun katılımcılarına saygılarımı sunarım.

Süleyman Çelebi

Genel Başkan

Değerli konuklar Çalışma ve Toplum dergisi çalışma yaşamına başlarken faaliyet alanını, üreten, değer yaratan, yarattığı değerle toplumu ayakta tutanların dünyasına ışık tutmak olarak tanımlamıştı. Hedef kitesini ise bir tek cümleyle, dağarcığında sözü olan, bilgiyi paylaşarak çoğalmaya çalışan herkes olarak belirlemiş, ön yargısız bir şekilde herkese açık olacağını, sadece hakem kurulunun değerlendirmesine bağlı olmak koşuluyla tüm görüşlere açık olduğunu ilan etmiştir.

Dergimizin bir diğer projesini ise, genellikle üniversite raflarında kalan, bu alanla ilişkin yazılmış doktora tezlerini olanaklar ölçüsünde gün ışığına çıkartarak çalışma yaşamının taraflarına kullanılabilir tartışılabilir bir şekilde sunmak amacı oluşturmaktaydı.

Bu iki amaçla yola çıktık, bu amacın gerçekleştirme doğrultusunda her şeyden önce Birleşik Metal-İş Sendikası Sayın Genel Başkanı başta olmak üzere tüm Sendika organlarına, yöneticilerine çalışanlarına, Çalışma ve Toplum dergisi yayın yönetmeni olarak büyük bir teşekkür borçluyum. Bu projeye sahip çıktılar ve bugüne kadar gelebilmesi için her türlü olanaklarını seferber ettiler. Bu projenin hayata geçirilebilmesi için mutlaka bilim adamlarının, değerli hocalarımızın katkılarına gereksinim vardı, onların katkıları olmasaydı Çalışma ve Toplum da olamazdı. Onlar hesapsızca hiçbir karşılık beklemezsiniz ve büyük bir özveriyle bizlere emeklerini, katkılarını sundular. Hem yayın kurulunda yer alan hem hakem olarak görev yapan hocalarımız her bir sayının bir öncekinden daha kaliteli çıkabilmesi için büyük bir gayret gösterdiler. Onlara da teşekkür borçluyuz.

“Çalışma ve Toplum” dergisi 7 sayısı itibariyle yaklaşık altıyüzü aşkın Yargıtay Kararları, yabancı mahkeme kararları ve 35 adet makale yayımladı. Doktora tezlerini yayımlama projesi yaşama geçirilerek üç tane doktora tezi bir dönem içerisinde çalışma alanına sunuldu. Bundan sonra da bu tür desteklerle “Çalışma ve Toplum” dergisi gelişerek devam edecektir.

Bu sempozyumda, “Çalışma ve Toplum” dergisinin en az yılda bir kez belli bir konuda değerli hocalarımızın da katılımıyla sempozyumlar düzenleyip bunları basma hedefinin ilkidir.

Bu programın hazırlanmasında özellikle, Prof. Dr. Ali Güzel hocama şükranlarımı sunmak istiyorum. Hem programın hazırlanmasında hem bu karışın yarattığı stresin paylaşılmasında, (uçak kalkacak mı hava alanı acaba

alkollendi mi, Ankara'dan gelen konuklarımız ne oldu diye başlayarak akşam 11'e kadar devam eden yoğun stresi de paylaştılar.) gösterdiği duyarlıktan ötürü kendilerine teşekkür ederiz.

Bir yarım saatlik bir gecikmeyle bu programa başladık ben bu nedenle çok fazla uzatmayacağım. Kendisi de aramızda Değerli sınıf arkadaşım, hocamız Ömer Ekmekçi'yle kendi aramızdaki konuşmalarımızda paylaştığımız ortak bir söz vardır; sahaya çıkmışsanız gözlerde üzerinize çevrilecektir eğer ortaya bir şey koymuşsanız elbette bu konuşulacaktır. Olumluluğuyla olumsuzluğuyla değerlendirilecektir. Bunu peşinen göze almak zorundasınız. Sizin iyi niyetlerinize karşın çok daha farklı biçimlerde de değerlendirmeler yapılabilir bunları da göğüslemek zorundasınız. Kürsüye ya da alana çıkmanın özelliği budur.

Bir kez daha yineliyoruz, "Çalışma ve Toplum" her türlü eleştiriye açık bir şekilde ve hocalarımızın, Sendikamızın verdiği desteklerle eleştirileri de değerlendirerek yoluna devam etmeye çalışacaktır. Ayrıca özellikle kararlar konusunda bir kez daha Yargıtay'ın üç dairesine de yine şükranlarımızı sunmak zorundayız. Yargıtay Dokuzuncu Hukuk, Onuncu Hukuk ve Yirmibirinci Hukuk dairesi kararlara ulaşmış, kararları gün ışığına çıkarmada büyük bir hoşgörüyü gösterdiler, bize büyük yardımları oldu.

Umarım, "Çalışma ve Toplum" dergisi bu çizgisini devam ettirerek daha nice 7. sayılarda daha nice sempozyumlarda bilgi üreterek ve ürettiği bilgiyi paylaşma doğrultusunda varlığını devam ettirecektir.

Bir kez daha desteği olan emeği olan herkese teşekkürlerimi şükranlarımı sunuyorum. İlk oturumu başlatmak için Oturum Başkanı Sayın Coşkun Erbaş'ı kürsüye davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

